

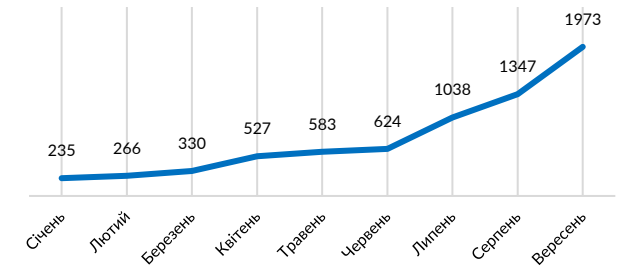
З серпня 2024 року кількість українців, які прибувають із тимчасово окупованих територій (ТОТ), Білорусі або Російської Федерації через пункт пропуску «Мокрани-Доманове» між Білоруссю та Україною, зросла після закриття гуманітарного коридору між РФ та Україною в Сумській області. Хоча цей пункт офіційно закритий, він приймає українців із необхідними документами.

УВКБ ООН має постійну моніторингову присутність через свого партнера «Право на захист» (R2P) у ПП «Доманове» для проведення інтерв'ю з питань захисту з прибулими з метою з'ясування їхніх маршрутів, досвіду, намірів і потреб, а також для надання базової допомоги та скерування за потреби. Інші присутні на ПП сторони: місцеве управління соцзахисту, представник Офісу Омбудсмана та громадські організації («Helping to Leave», «Карітас Волинь» та «Pluriton»).

Основні тенденції перетину кордону:

- У період з липня по вересень 2025 року через коридор Доманове прибули 4 358 громадян України, серед них 462 дітей (11 %). Прибуття у III кварталі становить 63 % від усіх прибулих у 2025 році (6 923 осіб). Для перетину цього коридору потрібні дійсні українські документи, зокрема свідоцтва на повернення, які зазвичай оформлюють у консульстві України в Мінську.
- Порівняно з попередніми місяцями року, у III кварталі зафіксовано найбільше зростання кількості прибуттів. Це пояснюється сприятливими сезонними умовами для подорожей, а також тимчасовим закриттям білорусько-польського кордону у вересні.
- Прибуття до пункту пропуску можливе лише автомобільним транспортом. Більшість людей користуються послугами перевізників, які здійснюють групові перевезення. Тривалість подорожі залежить від місця відправлення і зазвичай становить 2–3 дні.

Перетин кордону по місяцям
Січень-вересень 2025 року

Основні результати моніторингу:

У третьому кварталі 2025 року прикордонники провели 520 інтерв'ю з особами, які прибули через коридор Доманове, тобто з 12% усіх осіб, які прибули протягом цього періоду.

- 83% респондентів були жінками.
- 44% – особи старші 60 років.
- 13% подорожували з дітьми.

Більшість опитаних, 90 %, прибули з тимчасово окупованих територій України (переважно Херсонської та Запорізької областей, а також Донецької). 6 % опитаних прибули з РФ, 4 % – з Білорусі.

Ситуація в пунктах пропуску: ПП «Мокрани-Доманове» офіційно закритий і не працює для регулярних двосторонніх перетинів. Наразі він приймає лише громадян України з чинними документами, включно зі свідоцтвами на повернення. На ПП опитування по прибуттю з різними державними службами можуть тривати від пів години до кількох годин.

- Під час цього процесу сім'ї залишаються разом, а діти чекають завершення опитування разом із батьками.
- На ПП наявні крісла колісні та електрокар, який керується соцпрацівником для допомоги людям з інвалідністю та літнім особам, в тому числі наявні візки для багажу.

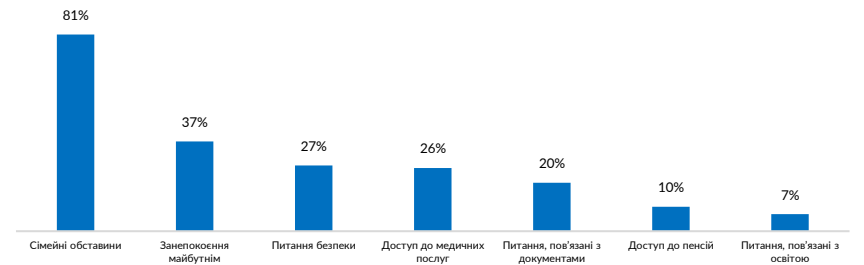
Після оцінки умов перетину кордону державні органи влади у співпраці з гуманітарними організаціями почали покращувати умови прийому як у зоні очікування на пропускному пункті, так і в зоні обслуговування безпосередньо за межами пропускного пункту.

Основні причини переміщення: Возз'єднання сім'ї та інші сімейні обставини – найпоширеніша причина (81 %) подорожі з ТОТ, Білорусі або РФ через цей коридор. Занепокоєння щодо майбутнього в ТОТ також було важливим фактором для 37% респондентів, тоді як 27% зазначили погіршення ситуації з безпекою на ТОТ як ключовий фактор. Доступ до медичних послуг та потреба в документах були важливими факторами для 26% та 20% респондентів. Відповідно 10% і 7% зазначили доступ до пенсій та питання, пов'язані з освітою, як фактори, що впливали на їхнє рішення про переїзд. Інші фактори, включаючи страх переслідувань, тиск з метою отримання російських документів та страх призову до армії, були зазначені загалом 8% респондентів.

Тривалість перебування та наміри: У III кварталі 2025 року в середньому 45 % прибулих мали намір залишитися в Україні постійно (що на 8 % менше, ніж у I півріччі). Найвищий показник був у вересні – 50 %. 7% респондентів не визначилися з тривалістю перебування, а 48% респондентів планували вирішити та задовольнити різні потреби під час свого коротко- та середньострокового перебування в Україні. Серед респондентів, які не були впевнені щодо терміну свого перебування або планували коротко- чи середньострокове перебування, 83% мали намір повернутися до ТОТ після вирішення питань, пов'язаних з документами, пенсією або сім'єю, а 17% планували переїхати до інших країн.

Ситуація по прибуттю: Поза межами пункту пропуску місцевий відділ соцзахисту, представник Офісу Омбудсмана та чотири НУО (в т. ч. «Право на захист») надають прибулим інформаційну, консультаційну та юридичну допомогу, а також грошову підтримку, SIM-карти й залізничні квитки для вразливих осіб. Представник відділу соцзахисту видає документ, що підтверджує дату перетину, який можна використати для подання заявки на реєстрацію ВПО за місцем остаточного призначення. Транспортування від НУО (в «Helping to Leave» та «Карітас Волинь») допомагає дістатися головного транзитного пункту в Ковелі (90 км від ПП), звідки люди вирушають далі. Більшість прямували до родичів, тоді як 1% потребували альтернативного житла.

Основні причини переміщення
Липень - вересень 2025 року

Запланована тривалість перебування в Україні
Для прибуття з липня по вересень 2025 року

